

REDACTIA

Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20.

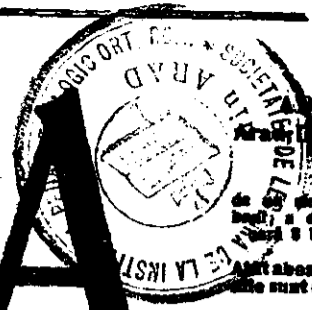
ABONAMENTUL

pentru Austro-Ungaria:
pe un an 20 cor.
pe 1/2 an 10 cor.
pe 1/4 an 5 cor.
pe o lună 2 cor.

Nr. de Duminică pe an 4 cor.
Pentru România și străinătate pe an
40 franci.

Manuscrise nu se înapoiază.

TRIBUNA

MINISTRAȚIA
Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20.

INSERȚIUNILE:

de 30 de garmond: prima dată 14
bani; a doua oară 12 bani; a 3-a
oară 8 b. de fiecare publicare.

Ampl. abonamentele, cât și inserțiile
se sunt a se plăti înainte în Arad.

Telefon pentru oră și comunicări

Scrisori străine nu se primesc

Reorganizarea partidului național român.

Primim din afară următorul articol, cărui
îi dăm loc în întregime:

Cu cât ne apropiem mai mult de alegerile generale parlamentare, cu atât se simte mai mult lipsa unei organizații în politica serioasă a poporului român din Ungaria. Conducătorii noștri politici, supuși fideli ai concluziunilor conferențelor naționale din Sibiu, prin cari s'a declarat pasivitatea politică a Românilor, au crezut, că pentru o rezistență pasivă poporul român nu are nevoie de nici o organizație politică.

Rezultatele pasivității le simțim cu toți — și azi cred că nu mai e nime care să susțină că un popor poate să-și dobândească și apere drepturile sale prin rezistența pasivă, care nu e eficace de cât în anumite împrejurări excepționale.

Că aceasta e atât de adevărat o știm cu toții din însăși istoria Ungariei. Pentru-ca să-și câștige drepturile și privilegiile lor Ungurii au dus timp de două secole lupte continue contra absolutismului german și mai pe urmă austriac și numai când au fost bătută și desarmați, au recurs la rezistența pasivă, cum a fost după desastrul dela Siria d. e. Dară nici în această epocă Ungurii nu au desperat, ci reduși la neputință în țară au luptat în străinătate prin presă și diplomație pentru dobândirea drepturilor lor. Și nu odată în decursul acestor lupte noi Români din țară și din principatele române am dat concurs efectiv și am ajutat chiar cu armele pe conducătorii și luptătorii pentru drepturile și revindicările poporului maghiar cari drepturi și revindicări erau în parte și ale Românilor din Ungaria.

Odată însă câștigate aceste drepturi, conducătorii și după ei oamenii politici unguri nu mai voiau să știe nimic de concursul ce li-au dat Români și de promisiunile solemne ale poporului maghiar făcute Românilor, ci la rîndul lor au tratat pe Români cu aceleași mijloace, de cari n'au servit Austriacii contra lor.

Nimic n'au învățat Ungurii din propria lor istorie; au uitat ei oare că din școlile germane (menite a germaniza pe Unguri) și din garda imperială înființată anume pentru a desnaționaliza pe Unguri, au eșit apostolii rededeptării naționale a Maghiarilor și cel mai infocați luptători ai libertății, întocmai după cum din școlile maghiare au eșit și vor eși cel mai energici și cel mai neobosiți luptători ai românismului?

Din toate aceste rezultă pentru noi Români un adevăr netăgăduit, că tot ce au azi Ungurii, a fost câștigat prin luptă și nimic prin pasivitate.

Dar nu numai Ungurii și-au câștigat drepturile lor prin luptă, ci toate popoarele

moderne ca: Englezii, Francezii, Americanii, Italianii, Germanii etc.

Cunoaștem cu toții luptele, și jertfele ce au făcut frații noștri din România în secolul trecut pentru ca din două provincii mici și nebăgate în seamă să-și creeze un stat independent, cu o constituție și libertăți invidiate de mulți străini, cu o armată și o poziție politică respectată de toate țările. Toate acestea le-au câștigat frații noștri numai prin luptă, și jertfe continue, și nici de cum prin pasivitate. Cât timp principatele române au luptat sub domnitorii lor contra năvălitorilor poloni, tatarii, turcii, totdeauna principatele au fost respectate și domnitorii lor temuți până și de puternicii sultanii cari nu odată au fost bătută de un Mircea cel Bătrân, Ștefan-cel-Mare, Mihai Viteazul, Vlad Țepeș; îndată ce însă principatele au capitulat cu toate condițiunile scrise și angajamentele ce-și luau Turcii, principatele au decăzut și au ajuns pradă Grecilor din fanar, de cari nu s'au scăpat de cât tot prin lupta bărbătească a pandurilor lui Tudor Vladimirescu, ear revoluția dela 1848 a chemat la luptă pe toți Români din principate și a tor. Răsboiul ruso-româno-turc din 1877 și 1878 în cari frații noștri au avut un rol preponderant, a adus independența țării și ridicarea ei la rangul de regat.

O epocă atât de strălucită a fost scrisă în istoria României numai prin lupte și sacrificii uriașe.

Acestea toate ne dovedesc încă odată, că numai prin luptă și jertfe se pot câștiga drepturi, ear nu prin pasivitate.

Dară ca să revenim la poporul român din Ungaria, oare drepturile puține și așa cum le avem le-am primit noi din grație dela Unguri, sau le-am câștigat prin luptele și jertfele ce le-am făcut pentru patrie și pentru dinastie? Sau constituția noastră bisericească, «Statutul Organic» care ne-a garantat independența și libertatea bisericii noastre, ne-au fost dăruite iac'asa fără să fim luptat pe căi legale pentru a le dobândi și a ne scăpa de supremația Patriarhului din Carloveș?

Chiar legea naționalităților din constituția Ungariei nu ni-s'ar fi votat nici odată numai de dragul popoarelor nemaghiare din Ungaria, dacă naționalitățile nu ar fi dus o luptă vie pentru cucerirea lor atât înafară cât și mai ales în Dieta țării prin reprezentanții lor. Cine din noi Români nu cunoaște zelul și tăria cu care au luptat reprezentanții noștri Români în Dieta țării la 1868—69, și câtă recunoștință nu datoriau acestora pentru dragostea și căldura cu care au apărat interesele poporului român în Dieta țării? Și dacă bătrânii noștri au luptat cu atâta bărbăție în Dieta țării și în viața politică, în luptele electorale noi tinerii, generația de azi să ne dăm îndărăt dela lupta politică, să fim mai puțin încrezători în poporul român și în noi înșine ca părinții

noștri? Mie mi-se pare lucru rușinos a cere drepturi politice și a nu lupta pentru ele. E nedemn pentru un popor ca el să cerșească drepturi: el trebuie să și-le cucerească, căci numai așa va ști să le și prețuiască.

Dară în definitiv la ce ne-a servit sau ar putea să ne servească pasivitatea sau rezistența pasivă? Nu oare în epoca nefastă a pasivității, guvernele maghiare, nesupărate și necontrolate de reprezentanții noștri, au adus o serie de legi cari de cari mai păgubitoare nouă ca popor și acestea au fost votate de către dietele țării fără ca noi să fim putut măcar protesta?

Tot în această epocă ni-s'a stirbit și răpit cea mai mare parte din drepturile ce le aveau instituturile noastre culturale și bisericești, ni-s'a interzis dreptul de întrunire și ca culme, pe când reprezentanții poporului român se pregătesc a se întruni în conferință la Sibiu pentru-ca să declare pasivitatea politică, un ministru ungar Hieronymi contrar legilor și precedentelor oprește adunarea. S'o fi gândit fără îndoială guvernul unguresc că dacă e vorba de pasivitate politică: atunci Români nu au la ce să se mai întrunească decut au decretat aceasta. Și atunci dispoziția lui Hieronymi e în conformitate cu concluziunile conferențelor naționale.

Cu toată pasivitatea politică însă frunțașii noștri politici au fost arestați și condamnați la mai mulți ani închisoare pentru-ca au încercat a prezenta M. Sale împăratului și regelui, un memoriu cu plângerile Românilor. Pe de altă parte procurorii stăteau vecinic la pândă ca să arunce în temniță pe câte un biet gazetar, care cuteza să spuie și el adevărul.

Și pe când ziarele române din țară sunt urmărite, confiscate și amendate cu zeci de mii de lei și redactorii lor aruncați în pușcărie pe mai mulți ani, și ziarele din România oprite de a intra în țară, până atunci în România liberă toate ziarele ungurești au intrare liberă, numai să aibă cetitorii, ba în București chiar s'a înființat și apare nesupărat de nimeni un ziar unguresc septă-manal.

Când dar cu toată pasivitatea presa noastră și conducătorii noștri politici nu pot scăpa măcar de urmărire și închisoare, atunci la ce bine mai poate servi pasivitatea? Pasivitatea sau rezistența pasivă e o utopie politică condamnată de toți oamenii politici. De aceea au început să se convingă în fine și aceia dintre Români cari mai erau pentru pasivitate.

Însă nu e destul ca să constați un rău, ci trebuie ca să-l și înlături cât mai curând. De aceea tinerimea noastră fără să mai fie seamă de concluziunile conferențelor naționale au renunțat la pasivitate și au intrat din nou în luptele politice. Că bine au făcut, despre aceasta nu se mai îndoiește azi nimeni.

Intrarea în luptele politice și electorale a Românilor însă nu trebuie făcută în mod sporadic fără o organizare politică de luptă serioasă și fără un program determinat.

Astăzi țărâna noastră are o poziție materială și culturală incontestabil mult superioară ca acum 20 de ani și nu-și lipsește de cât o organizație politică în spirit național românesc pentru ca să intre în luptele electorale cu un succes sigur.

Presa noastră și-a făcut datoria și ea singură a pregătit în parte pe toți Români pentru apropiatele lupte electorale.

Acum e rândul fruntașilor noștri ca să organizeze comitetele electorale și să pregătească pe alegători pentru viitoarele alegeri. Intrunirile electorale sunt garantate de constituția și legile țării și trebuiesc să fie libere. Actualul prim ministru dl. conte Tisza a avut ocaziune să se convingă de libertate de întrunire ce există în România, fără ca această libertate să fie adus nici un pericol tinărului stat Român și ar putea să se animeze de aceasta și să respecte libertatea de întrunire.

O organizație serioasă a comitetului electoral din fiecare comitat cu populație românească, cu comitete electorale în fiecare cerc și în fiecare comună, ne-ar permite să știm și să cunoaștem exact situația și numărul alegătorilor români din fiecare cerc și ar permite ca să fim mereu în contact cu alegătorii Români și să le facem educația politică în spirit național.

Comitetul central, format din delegații tuturor comitatelor cu populație românească ar putea cu chipul acesta să cunoască dorințele și necesitățile fiecărui cerc electoral, măsurile ce trebuiesc luate pentru ca lupta noastră politică să fie unitară și să determine poziția ce trebuie să ia deputații noștri în dieta țării față de guvern și legile propuse. În comitetul central al partidului național român, trebuie să figureze pe lângă deputații comitatelor și toți deputații Români aleși de către partidul național Român.

Am arătat numai ca normă cum cred că ar trebui să se facă organizația partidului

național român. Ori care ar fi organizația partidului, ea trebuie însă să cuprindă pe toți alegătorii români cari vor să facă parte și să se înscrie în partidul național român.

Dacă am fi organizați în partid politic gata de luptă politică cu numărul alegătorilor Români, cu mijloace morale de cari dispunem azi, e imposibil să nu contăm ceva în viața politică a patriei noastre. Puțin împoartă numărul deputaților ce vom reuși a trimite de o cam dată în Dietă căci odată lupta începută, succesul nu va întârzi și guvernele și partidele politice vor fi nevoite să ție cont de noi și să nu ne desconsidere ca pe un popor incapabil de a lupta politicește și a-și apăra drepturile sale.

Atunci nu vom mai auzi vorbindu-se mereu în Dieta țării de agitatori români și ministrii unguri spunând că trebuie să separe pe agitatori de popor.

Activitatea și luptele politice conduse cu zel și susținute de o organizație serioasă care se cuprindă tot poporul Român din patrie, poate să ne scoată din amorțeala și slăbiciunea la care ne-a condus fatal pasivitatea nefastă, la care am fost condamnați atâta timp.

Candidarea dela Pecica.

Partidul național român va ținea Joi la 8 ore înainte de amiază adunare publică, în Micălaca, cu care ocaziune candidatul național Dr. George Popa — după cum suntem informați, frații noștri din Micălaca se pregătesc să primească cu demnitate pe candidatul național care va fi însoțit și de deputatul Dr. Aurel Vlad și alți fruntași români.

Un preot vînzător. Candidatura naționalistului Dr. George Popa a produs pretutindenea cea mai mare bucurie între Români din cercul Pecica. Ți-se umple

inima de bucurie văzînd cum țărâni Români se însuflețesc și luptă pentru izbînda candidatului național.

Se înțelege să află și oameni slabi, oameni de nimica, cari își vînd sufletul pentru un blid linte, pentru un ciolan de ros. Intre acești oameni slabi se află spre dureră și scandalizarea tuturor și preotul din Micălaca, Iustin Dascăl, care nu s'a sfiit a declara publice, că dînsul își va da votul pe candidatul guvernamental, pe șvabul renegat Herczeg Ferencz.

Așa dară atunci când prelații noștri protestează unisono în contra proiectului școlar a actualului guvern; se găsește preot Român care să-și dea votul său pe acel candidat, care va vota acel proiect. Aceea ce face părintele din Micălaca este curată tradare de neam. Un atare preot nu se poate considera de păstor al turmei sale ci este un lup adevărat, care trebuie atunțat din turmă. Suntem siguri ca opinia publică românească va răsplăti cu dispreț general asemenea păcătoșeni.

Trădătorul dela Putna — în Pecica. Numele de Zászló Jenő mereu, mereu se preface în noțiune. Noțiunea tristă a trădării de neam. Ficiorul popit din Se-leuș a ajuns pe calea aceasta să-și câștige amarnica pâine. Cetitorii noștri își aduc aminte de rolul rușinos, la care s'a pretat în Putna, unde a mers ca să denunțe guvernului unguresc pe studentii universitari ce vor lua parte la serbare. Acolo a slugit guvernul. Acuma, pentru variație poate, a venit la Pecica, punîndu-se în solda kossuthiștilor. Umbla cu ei din sat în sat, făcînd pe oratorul român și îndemnînd pe Români să voteze cu kossuthiștii. Copil crescut cu prescură românească — unde a ajuns! Vai ș'amar de capul lui. Ne vine par'că scîrbă de atîta lipsă de rușine. Suntem însă siguri că Români din cercul Pecica îl vor trata după-cum merită.

TELEGRAMA.

FARZĂ IN TREI ACTE

DE

ORIGINAL

ACTUL III.

Scena I.

(O odaie de lucru a lui Răileanu, ca în actul I. scena I. E seară, lampa aprinsă).

Mihai R. (Șade pe canapea, lungit. Fumează, aruncă ziarul din care cetea). Trecu și ziua de azi... (Vine Julcsa cu tava cu ceafă o pune pe birou)... Fără tîmbălau... Frica, să-raca păzește pepeni!

Julcsa. (Aduce o măscioară din altă odaie lângă canapea; ia tava cu ceafă și o pune pe măscioară apoi pleacă).

Mihai. (Își face ceafă. Aprinde o țigară. Se întinde iarăși). Să se răcească puțin!... (Fumează). Hm, hm!... Fericiți sunt oamenii cari pot trăi la țară... Trăiesc mai ușor... Și au atîta ceri deschis! (Gest)... Senin, stele... (Se reazimă în cot. Contemplativ): Acolo e viață! Paterna collere rura... Paterna!... (Soarbe din ceafă, și earăși se întinde pe canapea). Noi... intelectualii, desmoșteniții, — ne sdrobim nervii, ne frîngem viața... visînd idealuri... (Pauză). Campioni pentru principii, în tumult, când la

țară e viața, sănătatea, forța biruitoare în lupta vieții. Nu trebuiesc principii, ci numai vigoare.. (Pauză lungă) Noi, orășanii... luptătorii pentru neam, ne istovim în eforturile unei lupte neegale. Intelectualului român cîstit i-se cer șapte suflete, — când dator nici el nu e mai mult decît cu o moarte... (Cu seninătate). Dar e frumos, e sublim să traiești pentru a lupta pentru neamul tîu, pentru un neam atît de strălucit, ca cel românesc!... Și mîngăere pe acest pămînt nimeni nu are, decît dacă iubește: Iubește-ți neamul, și viața sa ți-o dai pentru dînsul! Aceasta e evangeli: românului intelectual. Ear isvorul de nădejde, întărirea în dragoste, e la țară, — unde ceriul e mai senin, unde stelele răsar una câte-una, ... netulburate de fum străin, de orașe, de orașe ticsite de străinism vrăjmaș vieții patriarhale... Eh! Bine fu cum fu, la cumătru Vintilă. (Se scoală, golește ceafă. Apasă soneria) ... Azi mă culc de vreme; sunt sdrobit...

Julcsa. (Venind și luînd tava). Domnul n'a deslăcut telegrama?

Mihai. (Cu surprindere). Ce telegramă?
Julcsa. A venit o telegramă la amiază. Am primit-o eu, căci n-am știut unde e domnul. (O ia de pe birou și i-o dă).

Mihai. Ado'n coace! (O desface și o cetește. Julcsa iese cu tava): „Dacă e pentru atîta de ce să viu? Elvira“... (Se uită în sus). Ce-i asta? (Sucește telegrama, se uită la dat)... „Dacă-i pentru atîta de ce să viu? Elvira“... Elvira? Elvira. Dacă-i pentru atîta... Ce-o mai fi și asta? Nu înțeleg! (Nervos, lasă telegrama

în jos, face câți-va pași). Dacă-i pentru atîta... Ce atîta? Ce dacă?... Elvira!... Dacă e... Ce dracu?... Sunt beat?... (Duce mîna la frunte). Cetesc bine: „Dacă e pentru atîta, de ce să viu“?... Vîd bine și înțeleg... ce dracu... (Desconcentrat). Adecă... nu înțeleg... Nu înțeleg, nu înțeleg de loc, ce să fie asta?... „Elvira“... (Pauză). Telegramă, telegramă. Datul postei... bun. Ceasul, ... bine... im! (Stă un moment apoi o pornește roată prin odaie): Ori am înebunit eu, ori s'a întors lumea cu josu'n sus... Să chem servitoarea. (Pleacă spre ușă) poate m'a desluși ea. Se oprește. Se întoarce în scenă): Sunt incapabil... Nevasta mea să-mi depezeze. (Cetind). „Dacă e pentru atîta...“ (Stă în scenă, se frîmîntă în gânduri, face gesturi caraghioase. Afară, uruit de trîsură, ce se oprește, trosnituri de uși trîntite).

Scena II.

(Ca mai sus).

Mihai. (Tresare): Ce?

Elvira. (Repezindu-se pe ușe). Mihai!... (Stă să cază se razimă în umbrelă). M....

Mihai. (Deodată cu ea): Ce-i, ce ai, da... (Vrea s'o îmbrățișeze. Ea îl respinge).

(De-odată). *Mihai.* Cum vii tu?... *Elvira.* Unde-ai fost?!

Elvira. Mihai! (Cu durere în voce).

Mihai. Ce, ce s'a întîmplat? (Își șterge sudorile bălbîind). Șezi măcar. (Ingrijorat se mișcă încoaci și încolo).

Războiul ruso-japonez.

Telegramele de alaltăeri vesteau despre părăsirea pozițiilor de lângă Anșancian din partea Rușilor fără nici o împotrivire, ear știrile telegrafice de ieri spun, că generalul Kuropatkin a gândit una și-a retrage armata dela Liaoyang spre Mukden. Va să zică nu a îndrăznit să primească luptă cu Japonezii, pentru cari și aceasta nouă „retragere glorioasă“ a Rușilor însemnă un succes. Este însă întrebare dacă Kuropatkin va putea ajunge în pace Mukdenul, de oare-ce, pe cum se știe, aproape de linia ferată Liaoyang-Mukden se află Kuroki, care la tot cazul va căuta să zădărnicească planul lui Kuropatkin, silind la luptă pe fugar. La tot cazul aceasta retragere va dovedi, dacă în calea lui Kuropatkin în adevăr să află forță armată japoneză, ori ba, și dacă aceasta va putea face greutatea Rușilor.

Despre cele ce se petrec în jurul Port-Arthurului puțin știm, căci puține vești și detec-tuoase sosesc. Din cele ce se comunică însă putem deduce, că Japonezii îndreaptă deja asaltul principal și poate ultim asupra fortului.

Petersburg, 22 August. Conform unor știri pozitive **Kuropatkin a început cu grosul armatei sale deja retragere spre Mukden.** La Liaoyang stau încă 15.000 soldați, cari pe semne vor avea pe tot timpul retragerii conflicte cu Japonezii.

Londra, 22 August. „Daily News“ publică știrea, că **Kuroki a reușit să tate retragerea armatei ruse.** Armata lui Kuroki a înaintat deja pe drumul Liaoyang-Mukden, făcând deja jumătate din el. **Armata lui Kuropatkin se retrage în marș forțat, ariergarda lui însă Japonezii au despărțit-o de câtră grosul armatei. Oku și Nodzu grăbesc să-și reunească forțele cu armata lui Kuroki.** Acum se explică, de ce Japonezii au simulat retragerea spre Haitşeng.

Știri mărunte la ultimele întâmplări de pe câmpul de război.

— Lupta navală dela 14 August st. n. în strimtoarea Coreei, lângă insula Tsushima, între Kamimura și escadra dela Vladivostok, e cel mai însemnat eveniment de pe teatrul războiului. S'a

pus capăt raitelor îndrăznețe ce escadra aceasta făcea în Marea Japoniei, sub căpitanul Reitzens-tein. Transporturile Japonezilor se vor putea iar face în liniște și cine să întrebe de contra-bandă vasele americane sau engleze nu va mai fi. Cel puțin așa e pentru răstimp.

„Riurik“, pe care l-au înecat Japonezii, era cel mai mic din cele trei vase ale escadrei; deslocația 11,700 tone, avea 13 588 de cai vapor putere, 26 tunuri grele și 22 ușoare, fusese construit în 1892. Celelalte două: încrucișătorul „Gromoboi“ (1899) și „Rossia“ (1896) au scapat cu mari stricăciuni și sunt mult mai mari și mai noi. E de crezut că nu-și vor putea dregi stricăciunile până la căderea Port-Arthurului.

Nădejdea că va fi putut scăpa măcar un vas din cele ce dela Port-Arthur la Vladivostok e din ce în ce mai mică. Togo are grijă să nu-și scape nici cele ce s'au adăpostit în vre-un port neutru; iar cele ce nu vor pleca înainte de 24 ceasuri, vor fi dezarmate.

— Japonezii, scrie „N. Fr. Presse“ nu par a bombardă forturile principale rusești, ci de-a dreptul orașul și portul pentru a sili la căpitulare prin nimicirile ce fac și prin efectul moral ce produc. „Dealul Lupului“ trebuie să se aște la răsărit de riu Si (lângă care fortul Takușan), între acest riu și riu Lunuan. Deci e spre răsărit de Port-Arthur.

— Știrea că din armata lui Oku s'au trimis două divizii la Port-Arthur trebuie luată cu scepticism: două divizii mai mult n'ar grăbi căderea cetății, căci rolul de căpetenie, la asediul, îl are artileria, care cere timp să-și facă efectul. Pe când la Anșancian lipsa a două divizii ar putea fi simțitoare, dacă Rușii ar ataca aripa stângă a Japonezilor, slăbite. Am arătat că Japonezii sunt prea slabi pentru a ataca frunții la Liaoyang și ar face greșeala de a se mai slăbi încă? Port-Arthurul nu tot o să cădă, dacă Rușii vor fi în-vinși la Liaoyang? Așa de orbi nu sunt Japonezii și își dau perfect seamă de situație. Dacă n'ar voi a-i ataca la sud de riu Taitși, i-ar sili prin vre-o manevră să se retragă și le-ar ataca arier-garda. Dar și pentru aducerea la îndeplinire și a acestui plan au nevoie de toate puterile lor.

— Zvonurile că Japonezii se retrag ca să atace Port-Arthurul, pentru că marea a scăzut și să se ia neapărat, până la vadea pusă, Port-Arthurul, sunt minciuni.

Asemenea porunci sunt tot așa de serioase ca și numele de „Inspăimântătorul“ sau „Neîn-vinsul“ ce se dau vaselor de război, pentru-ca la adică, să iasă de rușine numele pompoase.

Și mai mare nebunie altă vorbă că Japonezii ar fi hotărât să se retragă în Coreea! Asta ar însemna expunerea corpului ce asediază Port-Arthurul la o catastrofă. Poate că toate a-

ceste zvonuri le imprăstie Japonezii ca să mo-mească pe Ruși la vre-un atac nesocotit!

Mai serioase sunt zvonurile că înaintează coloane japoneze la Nord de Taitși și că la apus de calea ferată, la spatele Rușilor ar fi înaintând bande de Hunhuzi, comandate de Japonezi. Dar planurile Japonezilor se află de regulă, după ce se ved executate.

— Pe „Riurik“ erau 450 de oameni. Japonezii n'au pierdut în lupta cu escadra Vladivostocului, în apropiere de Musan, decât și 3 morți și 7 răniți.

— „Daily Telegraph“ spune că la 10 August n., flota rusească era de 6 chirasate, 4 încrucișătoare și 8 torpiloare; cea japoneză, de 4 chirasate, 2 încrucișătoare și 32 torpiloare. Pe „Cezarevici“ l-au încunjurat 4 chirasate și 2 încrucișătoare, aproape de capul Șantung. O bombă de calibrul 12 a lovit în turnul lui „Cezarevici“, s'a reflectat și a ucis pe admiralul Withöft. Toată instalația de tunuri etc., de pe vasul rusec a fost măturată și prefăcută într-o movilă fără nume, iar bucăți săreau la sute de metri.

— Grozăvia era așa de mare pe chiurasa-tul „Cezarevici“, când a fost ucis admiralul, încât unii soldați au murit de emoție. Toți oficerii de pe acest vas au fost uciși. După starea în care a ajuns vasul la Tingtai, nu se poate pricepe, cum de nu l-au înecat Japonezii, căci făceau abia 5 noduri pe ceas. Se spune că ar fi luat contratorpilorii rusești cărbuni de pe vase engleze, ce se aflau la Tingtai. „Novik“, ar fi intrat în port și fără a se opri ar fi ieșit pe dată la larg.

— Dela Port-Arthur știrile sunt de aseme-nea rele pentru Ruși. Japonezii au luat în noaptea dela 9 spre 10 August, atât înălțimea Takușan cât și Siaohusan și au rămas stăpâni pe ele. Takușanul e la 4 klm. spre N.-Ost de oraș, iar Siaohusan lipsește pe harta noastră. De oare-ce însă se află Siaohusan la 7 klm. la S. Vest de oraș și tot acolo e lângă peninsula tigrului un „deal al Lupului“, care nu se află aiurea pe hărți, e de crezut că dealul lupului de care s'a vorbit atâta se află la S. V. de Port-Arthur, lângă peninsula tigrului. La răsărit lângă Takușan, nu e nici un „deal al lupului“. Se vede că Japonezii, în adevăr, au debarcat oști în baia porumbelilor de unde erau anunțat de ner-tea S. Vestica a fortificațiilor.

Așa fiind lucrurile, căderea Port-Arthurului e chestie de ceasuri.

— Kuroki se mișcă la răsărit de Liaoyang. Alta trupă puternică înaintează spre Nord-Vestul Liaoiangului, dela Niucvang. După altă știre Japonezii ar fi înaintând prin strimtori, spre Mukden.

Elvira. Unde-ai fost? Miha!

Miha. (Nervos). Telegrama e a ta...?

Elvira. Cu cine-ai fost? (Dureros). Unde?...?

Miha. La copii am... am...

Elvira. (oftează, apoi își lapădă geanta și umbrela, se apropie de canapea). La copii...?

Miha. Ce depeșă mi-ai trimis.

Elvira. Cum te-ai dus? De ce te-ai dus? (Dureros). Și cu mine n'ai vrut... (Face diu cap. Aspru). Nu-ai adevărat!!! Cum te-ai dus?

Miha. (Mai calmat puțin). Liniștește-te dragă. Sta! să ne explicăm.

Elvira. N'ai fost la copii! (Plânge). Spune-mi Miha!, de ce m'ai înșelat? (Plânge, se trânteste pe canapea).

Miha. Ce vorbe-s astea? (A parte). Să n'o iau prea iute. (Către Elvira). Calmează-te, dragă. (A parte). Trebuie să mă calmez și eu (Își pipăie capul. Pauză. Elvira plânge. Către Elvira): Aici ved că e o încurcătură, (Elvira, ridică ochii spre el) din care nu pricep nimic și trebuie să ne lămurim întâi.

Elvira. (Plângător). Cu cine-ai fost? Unde?... (Își șterge ochii).

Miha. Intâi să-mi spuți ce-ai cu depeșa asta?

Elvira. (Mai calmându-se îi dă din busu-nar depeșa lui Băileanu. Apoi, după o mică pauză de meditare — iar plânge cu hohote și se trânteste pe canapea).

Miha. Sta! dragă nu plânge. (Confruntează depeșile. Molatec). Acum îi dau de rost.

Elvira. (Repede). Apă!

Miha. (Fuge la ușă): Julcsa! Apă! (Se întoarce la nevastă, îi deschec mantaua...). M'am lămurit dragă, liniștește-te, că am să-ți explic perfect totul. (Vine Julcsa cu apa. Elvira bea. Apoi stă mai liniștită pe canapea. Julcsa iese, făcând cruce și scuipând în sân).

Miha. Uite dragă; acum m'am deslușit. Iată cum s'a întâmplat. Nebunii aia dela redacție au depeșat după mine, crezând că am plecat cu tine. (A parte). Și eu în loc să-l înjur pe colegul, l'am dus la „Pilsner“; și m'a și pompat! Sta!!!

Elvira. Și cu mine n'ai vrut să vii, ai zis că nu poți?

Miha. Așteaptă numai!... Tocmai pe când isprăvisem cu ziarul, aseară, „top“ cumă-trul în redacție și atâta a stat de mine, de n'am putut să-ți mai rezist. Iar azi dimineață am fost acasă. Și fiind-că erau și copiii...

Elvira. (Își dă jos pălăria. Mai calmată și spre încălzire, moale întrebă): Sunt bine?

Miha. Se poartă bine și le merge bine... Ce bucurie pe ei când m'au văzut!

Elvira. (Uscându-și lacrimile). Draguții mamei!

Miha. Și fiind-că dimineață mă întorceam, n'am spus nimănu că plec de acasă. Doar atâta a fost, că n'am dormit acasă...

Elvira. (Forțat): Unde ai dormit?

Miha. Ce întrebare! La popa Vintilă... Și cum îți spun, ne știind colegul de redacție unde sunt, cum ved, pela 11 ore a depeșat după mine, — depeșa ta — fiind-că se svonise

iarăși un tãmbãlau de stradã în astã searã. (A parte). Eu îl avui acasă! (Cãtre E.) Sosind eu la redacție, nu mi-au spus de depeșã. Și mie nici prin gând nu mi-a trecut cã pe tine te-au deranjat...

Elvira. Și (Intrerupându-l) și...?

Miha. Și ce?

Elvira. (Indoioasă, molatec). Și poți tu să juri cã nu m'ai înșelat?

Miha. Pe tine sã te înșel?... (Cu vervã). Îți mai trebuiesc tie dovezi de credința mea nestrãmutatã și dragostea mea sincerã? Pe tine? Eu? eu? (Se apropie cu drag).

Elvira. Juri?

Miha. (Ridicã trei degete). Jur!

Elvira. (Ușuratã). Ah. (Duce mâna la piept). Puținicã apã te rog! (M îi aduce. Gustã). E caldã. (M îi ia paharul). Mi-a mai venit inima la loc.

Miha. (Pune paharul pe masã și se întoarce la E. Pauzã).

Elvira. Ști ce dragã Miha! (Pauzã).

Miha. Spune!

Elvira. (Stã pe gânduri. Miha o ia de mână. Rar): Matilda crede cã și tu ești ca toți ceilalți bărbați; necredincios, rãu, înșelãtor... Trebuie sã vii acum cu mine la ei, sã vadã sã se convingã singurã, cã tu ești altfel decãt ceilalți... Plecãm numai decãt, dimineață...

Miha. Mãnec nu pot dragã, la nici un cas.

Elvira. Dar dacã trebuie! Și nu se poate altfel!!

Din străinătate.

Din camera seniorilor englezi. Camera lor-zilor a votat, în a doua lectură, o lege care pune la conrolul statului stațiunile telegrafice fără fir. Dispozițiunea s'a luat după declarațiunile lordului Selbourne, ministrul marinei, căci telegrafia fără fir este un pericol permanent pentru apărarea națională.

Pe apă ca și pe uscat, nu e nici un mijloc d'a se limita modul de transmitere. Ori cine poate instala o stațiune telegrafică și comunica liber cu marea sau cu continentul. Este dar urgent ca guvernul să poată exercita legal autoritatea sa asupra acestor instalațiuni.

Din Macedonia. La Constantinodol se vorbește din nou că partidele extreme ale comite-tului macedonean plănuiesc atentate contra corpului diplomatic, consular și contra altor persoane cu scop de a atrage asupra sa atenția străinătății. Aceste știri se răspândesc din timp în timp, probabil pentru a produce neliniște în sfer-rele deriguitoare din Constantinopol precum și în Macedonia.

La Sebze (vilaetul Monastir) a avut loc o ciocnire între trupele turcești și o bandă tare de 25 oameni condusă de șeful de bandă Karmuzov. Un locotenent și un geandarm au fost uciși, șeful de bandă și un comitagi au fost răniți, ceilalți răsculați au fugit.

O altă bandă de 20 Bulgari a făcut nouă isprăvi. Urmăririle puterilor sunt zadarnice, ea a scăpat împreună cu banda ei prin munți și nu i-se poate da de urmă.

La Badene există temere de o insurecțiune imediată. Sunt adunați 450 de insurgenți. Comandantul acestei mișcări ațâțata de Sarafov ar fi colonelul Kiciov.

Camera engleză. D. Brodrick a declarat la Camera comunelor că expediția engleză va pă-răsi Lhasa îndată ce se va face un aranjament și nu va rămâne acolo mai mult decât vor crede de cuviință autoritățile militare.

Secretarul de Stat pentru India n'a comu-nicat Camerei condițiunile pe cari guvernul le va impune Tibetului; a declarat însă că nu se va stabili nici o reședință engleză în această țară.

Cheltuelile expediții, cari sunt destul de considerabile, vor fi suportate de budgetul Indiei.

Acțiunea Angliei în Afganistan. »Rușii« vorbește de încercările Angliei de a lovi în Afganistan și în Rusia. Kabulul e plin de agenți englezi, cari caută să bage

Mihai. (După o pauză de răs-gândire). Azi e Joi. Măne nu se se poate. (Pauză). Să mergem Sâmbătă seara.

Elvira. Și tu rămâi până Luni dimi-neața. Da?

Mihai. Așa . . . da.

Elvira. (Se saltă de bucurie). Bine, bine, așa.

Mihai. Bine. (Pauză). Dar . .

Elvira. (Cu frică și muștrător). Iarăși dar? . . .

Mihai. (Serios). Numai cu o condiție.

Elvira. (Cu sfială). Ce condiție?

Mihai. Dacă îmi promiți, că de acum în-nainte vei fi cuminte.

Elvira. (Radios). Promit.

Mihai. Da?

Elvira. (Imbrățișându-l). Da.

Mihai. Totdeauna?

Elvira. (Cu curagiu). Totdeauna.

Mihai. Insemnează-ți bine ce ai promis.

Elvira. (Duios). Am să mă țin de promi-siune. (Se lasă pe umărul lui stâng).

Mihai. Femeea trebuie să socotească pe bărbatul său pe cel mai de treabă om. Spre-rul ei este mai mult, când este neîncrezătoare.

(Cortina)

— SFÂRȘIT. —

emirului în cap idei engleze cu privire la războiul ruso-japonez, care ar fi dovedit slăbiciunea și ruina apropiată a Rusiei. »Rușii« cere să se facă ori și ce; căci de și vaza armelor rusești e mare, prea de mult nu s'a făcut nimic. Poate că emirul simte că vorbele Englezilor sunt minciuni, că Rusia e puternică și acuma, ca mai înainte, dar nu e nimeni pe lângă dânsul ca să-i spună adevărul. Și cine știe ce ne pregătesc Englezii în Afganistan? Lordul Curzon crede azi că Anglia nu trebuie să lase să treacă ocazia, căci poate să nu fie, pe urmă, favorabilă să căutăm deci a paraliza lucrarea dușmănoasă a Angliei.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 22 August 1904.

— »O imitație bună.« Telegraful Ro-mân luând act despre circularul vicarului Vasile Mangra, dat în privința tinerii de conferințe pastorale, numește dispozițiunea aceasta o »imitație« bună, care în archi-diecesă este de mult practică. »Telegra-ful Român« se înșeală, căci aceste conferințe sunt deja de mult în uz în diecesa Aradu-lui. Ear' circularul părintelui vicar, se pare a fi dat o direcție nouă acestor conferințe, cuprinzând întregul cerc de activitate pas-torală a preoților. Incât pentru imitație e mai corect a afirma că actualul Mitropolit imitează pe fostul episcop al Aradului Ioan Meșian. Și bine face.

— **Banconote false.** Atât în Budapesta cât și în alte orașe din provincie s'au descoperit în zilele din urmă falsificate de banconote a cor. 100 și cor. 10 astfel că la primirea acestor piese se impune precauțiune. Falsificatele a cor. 100 arată iregularități mai evidente pe partea textului maghiar, la pajura coroanei ungare, care nu este umbrită mai deschis și mai închis ca la banconotele veritabile, ci este ținută într'o culoare. Falsificatele de banconote a cor. 10 sunt fabricate pe cale fotografică, hârtia este mai subțire și mai moale decât la banconotele veritabile, ear coloarea este mai închisă și unsuroasă. Nr. 002727 și seria 1040 sunt imprimate în mod foarte primitiv cu culoare roșie, care umezită se șterge. Din câmpul intern al falsificatelor lipsesc liniile cu valuri și desemnul capetelor este neclar și murdar. În loc de »Szám« este »Gzám« și în loc de »Serie« — »Gerie«. Alte falsificate a cor. 10 au hârtie mai dură, culoarea verzue, valurile din câmpul banconotei sunt spălăcite. Cifrele »10« din cele două colțuri de sus ale banconotei, precum și cuvintele »Tiz koronát« și »Zehn Kronen« au aceeași culoare brună, ca și cealaltă parte a banconotei, pe când la banconotele veritabile culoarea acestor cuvinte resp. cifre este mai închisă. Cifrele resp. cuvintele »Szám 016720« și »Serie 1171« sunt scrise cu mâna, cu o culoare roșie vie, care umezită se șterge; afară de aceasta numerii falsificatelor sunt cu 1/2 mm. mai mari decât la banconotele veritabile. — Avisăm publicul român să fie deci cu băgare de seamă.

— **Oaspeții români la băile din Tușnad.** Dela 9—12 August n. au sosit la băile din Tușnad următorii oaspeți români: S. Reșey inspector școlar (Gyula), C. Niculescu consilier (Galați), C. Chiru (loc artil. Bacău), Constantin Stolojan, student (București), Anton Mandea, secretar de bancă (Cluj).

— **Pentru masa studenților români din Brașov.** Dl Dr. Constantin Missits avocat în Lipova și d-șoara Valeria Braniște din Brașov au dăruit pentru masa studenților români din Brașov cu ocaziunea înaintării d-lor suma de 30 cor. în locul anunțurilor obișnuite de logodnă. Primească generoșii donatori cele mai călduroase felicitări și mulțumite.

— **Direcțiunea școalelor medii gr.-or din Brașov.**

— **Cununie.** Joi în 11 August st. n. a. c. Dl învățător Iulian Butar, învățător în Seleuș cu D-șoara Constanța Pinteza învățătoare în Voivodeni s'au cununat în Bârsa.

— **Vice-primarul Vienei Strobach,** precum aflăm din »Schwarz-Gelb« s'a îmbolnăvit, înlocuindu-l interinal în oficiu al doilea vice-primar Dr. Neumayr.

— **O infamie de necrezut.** Cetim în Schwarz-Gelb următoarele: Din Innsbruck ziarul »Linzer Tagespost« aduce știrea despre o întâmplare aproape de necrezut: La prânzul dat în onoarea zilei împăratului s'a întâmplat o scenă nespuse de penibilă în urma purtării provocatoare a unui italian cu numele br. Lumbrasso. Când adică un ziarist maghiar în numele oaspeților maghiari a început să rostească un toast pentru împărat, sus numitul italian a dovedit lipsa sa de interes și respect în mod revoltător, că conversa incul cu vecina sa o italiană, stăia și rîzînd făcea observări. I-s'a dat să înțeleagă, să se poarte liniștit. Baronul italian însă a continuat fără pășare mai departe conturbând liniștea, la ce i-s'a atras de nou atențiunea să se poarte mai cu tact. La această provocare baronul și-a scos limba îngânând pe câți-va domni, cari s'au aruncat asupra lui insultându-l. O sticlă de șampanie a sburat drept la baron în cap și provocându-l societatea să părăsească sala între strigăte asurzitoare de Hinaus.

Dacă baronul Lumbrasso nu părăsia iute și de grabă sala, primia eventual o strasnică păruală, care l'ar fi deșteptat de sigur la conștiință deplină asupra faptelor infame ce a comis. Că domnilor iredențiști li-s'a îngroșat creasta, cuge-tând că lor toate li sunt permise, nu ne mirăm, căci doar până acum losinca era: »patrioți fiți pe pace și nu provocați pe domni iredențiști«. Acestea sunt urmările politice cu mânuși glace. Dușmanilor statului și ai dinastiei trebuie arătați dinții. *Dripită la pământ cu picioarele și nimicita trebuie sămînța dușmană statului și dinastiei.* Na-into de ce nu s'ar face asta, nu va fi pace și liniște în Austria. — Oare acest metod pentru extirparea elementelor destructive și insultătoare de coroană, prea binecunoscute și în cinstita Ungarie, nu s'ar putea referi cu același titlu de drept?

— **Mare orcan în Fiume.** Din Fiume se telegrafează, că Vineri la 7 ore seara s'a descărcat asupra orașului un orcan înfricoșat, furibundând noaptea întregă. Pe timpul acesta câte-va bărci ale societății de navigațiune se aflau pe mare, cari numai cu greu au putut scăpa de nimicirea ce le amenința. O barcă cu patru văslași, a fost scăpată din pericol de câtră vaporul »Francisc Iosif«. Multe luntre de pescari au perit în largul mării.

— **Botezul marelui duce moștenitor al Rusiei.** Botezul marelui duce moștenitor Alexe a fost fixat pentru ziua de 11 August.

Echo de Paris află din Petersburg că botezul marelui duce moștenitor Alexe, se va face fără pompă obicinuită.

— **Biblia tibetană.** Kah-giur, biblia tibetană se compune din 110 volume, iar fie-care volum are peste 1000 de pagini; pe lângă acestea fie-care volum mai are și câte zece tomuri deosebite, cee-ce înseamnă un total foarte încărcat după cum se vede, — de 1.100 defvolume in-folio.

Această operă, din care există numai un singur exemplar la biblioteca din Lhasa, se completează prin alte 225 exemplare de comentarii, cu totul indispensabile pentru priceperea Kah-giurei.

»L'Indépendance Roumaine« spune că dacă colonelul Younghusband, care a pătruns în cetatea sfântă a Lhassei, ar dori, ca amintire a expediției întreprinse, să ia cu sine această biblie, principalul monument al literaturii tibetane, ar trebui să mai aibă încă vre-o zece furgoane.

— **Ocuparea scaunului guvernial din Finlanda.** Din Petersburg se vestește, că prințul Obolenski, noul guvernor al Finlandei a plecat deja la Helsingfors, pentru a se instala în scaunul său guvernial. După câte-va zile noul guvernor va întreprinde o călătorie prin Finlanda pentru a »studia« dispoziția populației (probabil pentru a se putea orienta cu privire la aplicarea remediului). La Petersburg se crede, că țarul a dat îndrumare guvernatorului, ca pe viitor să exercieze o politică mai îngăduitoare. »Osvobodenie« din Stuttgart pretinde, că acest sfat a purces chiar dela prințul Obolenski.

— **Expulsare de călugărițe în Franța.** Populațiunea s'a împotrivit cu forța la expulsarea călugărițelor Ursuline dela Ambert (depart. Puy de Dôme.)

Mulțimea a lovit pe oficerul de gendarmerie și pe grefier, care erau însărcinați cu executarea decretului. Nici un lăcătuș din localitate n'a consimțit să strice broasca dela poarta monastirei.

Lichidatorul a plecat spre a raporta autorităților în drept că nu poate să-și îndeplinească misiunea.

— **Țarul.** Sub acest titlu publică revista engleză „Quarterly Review“, un articol foarte aspru la adresa împăratului Nicolae II.

Deosebită importanță dă acestui articol asigurarea revistei engleze, că autorul articolului e un mare funcționar rus dela curtea imperială.

Scopul autorului e să arate lumii că nu trebuie făcuți răspunzători ministri, ci vina să se arunce pe țar însuși pentru miseria în care se găsește azi Rusia.

Îndată după urcarea lui pe tron, Nicolae II căzu cu totul sub influența nefastă a lui Pobedonosceff și de atuncia l'a apucat o trufie, un sentiment de exagerare a forțelor sale ce a mers tot crescând, conform legii psihologice, în virtutea căreia trufia usurpează atât cât îi cedează servilitatea

Nicolae Alexandrovici începu să creadă că el e centrul lumii, că e îngerul pacii generale, că e purtătorul făcliei civilizațiunii între rasele galbene și alte rase barbare, în fine că el e providența poporului său.

După ce a început să creadă în misiunea lui imaginară, începu să se amestece direct și continuu în afacerile politice interne ale imperiului, a influențat mersul dreptății, și a ris de legalitate, a sărăcit poporul și cu toate că posa un monarh pacific, a făcut inevitabil un războiu pe cât de crunt, pe atât și de netrebuincios.

Inconstant, suflet mic, vanitos și caprițios își schimbă favoriții după impresia momentului, și permite unei bande de adunături și de oameni obscuroși și periculoși, să usurpeze funcțiile de ministri răspunzători ale căror consilii nu le ascultă, ale căror măsuri le anulează, și a căror independență o ia drept nesupunere.

Autorul articolului afirmă că de Witte a căzut în disgracia țarului pentru-că nu voia să facă pe curtezanul.

De Witte i-a spus net țarului aceste: „Majestatea Voastră n'ați dat cuvântul să evacuați Mancuria și lumea V'a crezut. Azi Rusia a pierdut ori-ce credit și se poate că n'o să stăpâniți mult Mancuria, dacă preferiți să nu vă respectați cuvântul dat. Împingeți lucrurile la războiu, și noi aveam nevoie de pace. Afară de aceasta Mancuria nu ne e de folos. Eu nu pot lua răspunderea unei astfel de politici“.

Câte-va zile înainte de începerea războiului, mai mulți demnitari îl întrebară pe generalul Kuropatkin cum stau lucrurile.

Ministrul de războiu răspunde malițios: „Ca și d-voastră eu nu cunosc lucrurile de cât din ce citeșc în ziare. Războiul e afacerea lui Alexiev, nu a mea“.

Când trei ministrii îl conjurau pe țar să evacueze Mandciuria și să păstreze pacea, Nicolae al II răspunde:

„Am să păstrez eu pacea și cu ea împreună și... secretul meu“.

Unul mare duce, care în prețuia începutul războiului îi vorbi țarului de gravele consecințe ale situațiunii, acesta îi zise:

„Lasă lucrurile pe seama mea. Japonia nu va porni războiu nici odată în contra noastră. Domnia mea va fi pacinică până la finit“.

Autorul articolului declară că e un partisan al monarhiei și inamic al procedurilor revoluționare, dar deplânge influența marilor duci, și conchide astfel:

„Răspunderea pentru faptele țarului nu trebuie să cădă asupra ministrilor săi, ale căror sfaturi nu le-a urmat nici în cele mai critice împrejurări.“

Nu ministri au fost aceia cari l'au îndemnat să-și calce cuvântul în chestia Mandciuriei, din contra, ei l'au conjurat să-și respecte cuvântul dat.

Nu ei au fost care l'au îndemnat să ia măsuri reacționare. Nu ei au fost care au făcut ridiculă toată Rusia cu evocarea spiritelor și canonicarea de sfinți, în scopul d'a lumina și a da forță armatei ruse.

Nu ei au fost care l'au îndemnat să ia libertățile Finlandei și o serie de măsuri demne de un despot oriental.

Nu ei au fost cari l'au îndemnat să jefuiască bunurile Bisericii armenesti, și să răspunda la protestele armenilor cu gloanțe.

„Mai toți ministrii i au pus în vedere că ce face țarul e nedrept din cale afara, dar el rămânea surd la toate“.

— **Un ordin de zi al lui Stoessel.** „Viteji apărători ai Port-Arthurului!“

A sosit momentul în care trebuie să unim puterile noastre pentru a apăra acest punct al teritoriului rusesc, cetatea Port-Arthurului. Marele nostru împărat, muma noastră comună, patria rusă așteaptă dela noi executarea necondiționată a unei datorii sfinte: de a apăra întreaga cetate de un asalt al inamicului. Fiecare din noi trebuie să-și aducă aminte de sfințele cuvinte din jurământ și să-și întipărească în inima sa că nu există pentru el vr'un loc altul decât acela care i-s'a indicat pe zidurile cetății. Urmând exemplele vitejilor noștri străbuni, ne vom opune lor cu curaj și ferm. Vom pedepsi pe inamic pentru îndrăznețul lui atac. Păgânilor, amintiți-vă că Dumnezeu e cu noi!“

Stoessel, general.

— **Catastrofa unui vapor explorator de tesaur.** Din Durban se anunță că steamerul „Penguin“ a naufragiat și 25 de persoane au pierit.

Vaporul fusese trimis să caute milioanele decedatului fost președinte al Republicei Transvaal, Krueger, pierdute acum 2 ani pe bordul vaporului „Dorotea“, lângă coasta Zulușilor.

— **O părere germană asupra războiului.** Ziarul berlinez de mare trecere Post publică asupra războiului din Extremul Orient un important articol din care extragem următoarele:

Rusiei este designată calea pentru a urma războiul. Ea trebuie să cedeze Port-Arthurul pe cât se poate fără multă pierdere de sânge. D'aci înainte luptele au să urmeze spre sud de Karbin. Operațiunile strategice de până aci ale armatei ruse, cari se referiau exclusiv numai la defensivă retragându-se oastea rusă mereu pas de pas cu scop de a face să obosească armata contrară, diferă cu totul de legile și preceptele operațiunilor de acum ce e drept, și cu toate că pare întru cât va curioasă această procedură, dar s'a dovedit de corectă. Însă nu este destul de a îngreuna înaintarea adversarului, a-l împedea, eventual zădarnici operațiunile și planurile sale, a-l face prin hărțueli să obosească, ci trebuie și dat pept cu el. Pe lângă modul de atac cumplit al armatelor japoneze, este o tactică foarte corectă retragerea deasă, prin care se face să obosească oastea inamică, dar tot odată trebuie să se nuziască, să primească din când în când și lupte, în cari să cauzeze pe cât se poate pierderi simțitoare contrarului, și astfel să-l slăbească, și când va observa că dușmanul a suferit pierderi mari, atunci din poziții bine alese să se dimite la luptă decisivă cu el.

Tactica aceasta s'a dovedit de bună la anul 1812 în campania desastroasă a lui Napoleon contra Rusiei. Kuropatkin este un beliduce care este capabil să execute această tactică, presupunând, că dispoziția sufletească a opiniei publice, (mai bine zis a poporului, căci în Rusia atare nu există) și îndrumările venite din Petersburg nu vor impune lui Kuropatkin nainte de timp o luptă decisivă.

— **În jurul atentatului contra lui Plehwe.** „Berliner Tagblatt“ află din Petersburg că a fost stabilită indentitatea atentatorului lui Plehwe. El se numește Sasanow.

Este originar din Moscova și e fiul unui negustor de lemne din guvernământul Saratow.

S'a mai constatat complicitatea lui Sikorski, care în ziua atentatului aruncase în Neva misterioasa casetă.

Cel de al treilea arestat, anume Braunstein, deși compromis, nu pare implicat în acest atentat.

— **Furtul dela Rotschild din Londra.** În cercurile financiare din Londra se comentează foarte mult defraudățiunea lui Blumenthal, fost funcționar al casei de bancă Rothschild, care se urcă la 300.000 livre sterline, adică 7.000.000 franci. Blumenthal a fost șeful secțiunii metalurilor scumpe și se încurcase în diferite speculațiuni, cari reclamau plăți mari. După regulamentul bursei londoneze, funcționarii nu pot specula;

aceea cari mijlocesc astfel de speculațiuni, sunt amenințați cu eliminare. Totuși regulamentul acesta se calcă adesea. Blumenthal care grație pozițiunii sale se bucura de o încredere nemărginită a șefilor, n'avea nici o avere. Totuși a adus o viață foarte luxoasă, avea 6-8 servitori și caii săi erau cei mai buni din Londra.

— **Norocul unui pescar din Ceylon.** Un sărman pescar din Ceylon a avut norocul să găsească una după alta trei mărgăritare foarte scumpe; pentru primul a obținut 300.000 fr., pentru al doilea 60.000 fr., iar pentru al treilea care este foarte mare și de o frumusețe neîntrecută, un sindicat i-a oferit deja 500.000 fr., dar el nu vrea să primească.

— **Mare incediu.** Din Komárom se scrie: Comuna Madar a fost aproape întreagă devastată de flăcările unui năpastic incediu. 260 case și 400 edificii economice și mari caulițăi de cereale au căzut pradă focului trei oameni au pierit în flăcări.

— **Cruzimea unui oficer german.** Cazacul asasinării unui negru în colonia germană din sud-vestul Africei, produce o enormă senzație.

Asasinul este sub-ofițerul Kossak.

Kossak a băgat pe negru într-o groapă, pe care a umplut-o cu apă și a lăsat pe negru în ea timp de șase zile, deși era o toamnă foarte răcoasă.

În aceste șase zile, i-s'a dat numai de trei ori mâncare.

Negrul a murit de frig și foame.

O instrucție severă s'a pornit.

— **Rangurile țareviciului.** Printr'un ordin de zi al țarului țareviciul nou născut al regimentului 12 de vânători din Siberia ostică. Aceste regimente vor purta de acum înainte numele țareviciului Alexie. Țareviciul mai este atașat tuturor regimentelor al căror șef e țarul, apoi regimentul de cavaleri de gardă, regimentului de cuirasieri ai gardei împărăteșei Maria Feodorovna, regimentului de ulani de gardă împărăteasa Feodorovna, precum și regimentului 13 de gardă din Erivan al împăratului Nicolae II.

Ordinul de zi numește pe împărăteasa Alexandra șef al regimentului 15 de dragoni.

Țareviciul a fost numit hatman al tuturor regimentelor ge cazaci.

Face repede carieră!

— **Manifestul Țarului.** Împăratul Rusiei a comunicat senatului său, convocat anume pentru aceasta, un manifest în care regulează succesiunea la tron, în caz de încetarea sa din viață înainte de majoratu fiului său Alexis.

Pentru acest caz, se proclamă șef al statului, marele duce Mihail Alexandrovici, fratele Țarului, iar împărăteasa actuală Alexandra Feodorovna va fi tutoarea micului principe ereditar, până la majoratul lui.

Actuala împărăteasa nu va avea însă nici un rol politic, ea e formal exclusă dela afacerile statului, și chiar și tutela asupra fiului său, n'o va executa de cât în o măsură foarte restrânsă.

În măsurile aceste se vede influența împărăteșei-văduve, Maria Feodorovna, care are o aversiune invincibilă în contra norei sale.

Manifestul Țarului se așteptase cu o mare curiozitate, deoarece-ce se svonise că el va cuprinde oare-care concesiuni politice, sau în tot cazul, oare-care indicațiuni spre o lărgire a libertăților publice.

Manifestul însă nu conținea nici o alusiune la vre-o modificare cât de mică a regimului actual!

Manifestul imperial a fost citit de ministrul de justiție, contele Murawiew.

— **Un ciclon în St. Louis.** Se telegrafează din Paris: Ziarul „L'Éclair“ i-se comunică din St. Louis (America), că la 20 August a băntuit acolo un groaznic ciclon, care a pricinuit mari pagubi. Până acum au fost găsiți trei morți. Este temere, că încă mulți se vor afla îngropați sub ruine.

— **Disciplina în armata germană.** Asupra acestei materii se citește următoarele în „Voss. Ztg.“.

„Prin sentența consiliului de revizuire, sub-ofițerul Lux, din regimentul 58 de infanterie, a fost condamnat la 60 de zile închisoare și degradare pentru maltratarea de inferiori în 220 cazuri, și fruntașul Von Kwasing, cel mai vechiu soldat din secțiunea lui, la un an închisoare pentru maltratarea în 110 cazuri.“

— **Venit din America la deprindere de arme.** Un rezervist din Oradea-mare Ioachim Markus Velkus a venit deunăzi acasă din America, unde emigrase, ca să facă o deprindere de arme de 8 săptămâni, cu care era dator. Cum a venit, s'a prezentat la comanda militară și și-a început serviciul militar. După ce va fi eliberat, va pleca înapoi cu nevastă-sa la America, unde și-a strâns puțină avere.

Recomandăm spre binevoitoarea atențiune a st. nostri cetitori inserția de mai jos a dlui *Pollák Sándor*.

Convocări.

In senzul §-lui 17 din Statutele Reuniunii învățătorilor Români gr.-or. dela școalele confesionale din dieceza Caransebeșului, se convoacă adunarea generală ordinară a Reuniunii la Biserica-Albă pe zilele 29 și 30 August (11 și 12 Sep.) a. c. pe lângă următorul

PROGRAM :

Ședința I.

Duminică în 29 August (21 Sept.) înainte de amiază.

1. La 9 ore participare la sf. liturgie și chemarea Duhului sânt.
2. La 11 ore deschiderea adunării.
3. Raportul general al comitetului.
4. Alegerea comisiunilor.
5. Tema: „In ce chip își poate câștiga și susține învățătorul autoritatea și respectul în și afară de școală”. Referent: Mihai G. Grăciun.

Ședința II.

Aceeași zi după amiază.

6. Tema: „In ce măsură poate contribui casa părintească la educațiunea școlară”. Referent: Petru Bandu.

Ședința III.

Luni în 30 August (12 Sept.) înainte d. a.

7. Rapoartele comisiunilor exmise în ședința primă.
8. Defigerea locului pentru proxima adunare generală.
9. Propuneri
10. Alegerea funcționarilor și a comitetului Reuniunii pe anul 1904/5.
11. Dispozițiuni pentru verificarea protocolului.
12. Incheierea adunării generale.

Din ședința comitetului Reuniunii ținute în Lugoj la 25 Iulie (7 August) 1904.

Trăian Hențu,
vice-președinte.

Ioan Marcu,
notar I.

Adunarea cercuală ordinară a despărțământului Turda al „Asociațiunei pentru literatura și cultura poporului român”, se convoacă pe ziua de 28 August st. n. a. c. în Turda la orele 3 p. m. cu următorul

PROGRAM :

1. Deschiderea adunării.
2. Raportul comitetului.
3. Raportul cassarului.
4. Raportul bibliotecarului.
5. Alegerea alor 2 comisiuni pentru censurarea rapoartelor și pentru înscrierea de membrii noi.
6. Alegerea alor 2 delegați pentru adunarea generală a Asociațiunei.
7. Alegerea comitetului pe un nou period de 3 ani.
8. Eventuale propuneri.
9. Disertațiuni sau declamări.
10. Rapoartele comisiunilor.
11. Alegerea unei comisiuni pentru verificarea procesului verbal.
12. Includerea ședinței.

La această adunare care se va ținea în biserică gr. cat. din Turda-veche se invită toți membrii despărțământului precum și toți cari se interesează de progresul poporului român.

Iuliu C. Vladuțiu,
vice-director.

Telegrammele zilei.

Sofia.—La prânzul de gală, dat Sâmbătă cu ocaziunea aniversării urcării pe tron a prințului Ferdinand, ministrul Petkow a rostit un discurs relevând că progresele Bulgariei sub raportul politic, economic și militar, dela urcarea pe tron a prințului Ferdinand, se datoresc în primul rând înțelepciunii și eforturilor neobosite ale Suveranului.

Ministrul și-a încheiat discursul ridicând un toast în onoarea Suveranului înțelept al Bulgariei și al șefului suprem al armatei bulgare.

Ministrul Petkow a ridicat apoi un toast în sănătatea Suveranilor și a șefilor de stat reprezentați prin agenții lor diplomatice și atașaii lor militari.

Balmetief, agentul diplomatic al Rusiei, a ridicat un toast, în numele corpului diplomatic, în sănătatea principelui Ferdinand, a Principesei Clementina și a principelui moștenitor Boris.

CRONICĂ RIMATĂ.

CELE MAI FRUMOASE DIN...

Ce frumoasa, ce frumoasă!
Tot oftam, de câte-ori
O 'ntâlneam, pe corzo seara:
Și mă cuprîndeau fiori...

Ș'o 'ntâmplare fericită
Mă transportă, par' că 'n raț:
S'a 'ntâmpat, ca față 'n față
Să ajungem, în tramvai.

Ah, frumos! Un chip divin!
Cum altu în lume nu-i!
Simțeam că-mi vine cu lașin...
Frumoasă ee-ți! Tuen-!...

Dar numai după-ee s'a dat
Jos din tramvai la halt, — —
Eu chiar din baere am oftat:
'e mândră, dulce, 'naltă!

Pierdusem graț pierdusem ochi,
Perdusem și simțirea...
Val, cum își bate joc de noi
Emoția... iubirea!

Zăpăcilă.

Felurimî.

O curioasă călătorie de nuntă. În anul 1643 s'a hotărît între regele Cristian al IV al Danemarcei, și între țarul Mihail Feodorovici al Rusiei, ca prințul danez Cristian Valdemar, care ceruse mâna principesei Irina, cea mai tinără dintre fiicele țarului, să vină de anul nou la Moscova pentru a i-se celebra ceremonia căsătoriei. Așa dar când sosi la palatul țarului din Moscova prințul Valdemar împreună cu contele Pasberg și Steen Bilde, i-se spuse de către mareșalul palatului, cum că după obiceiul rusec trebuie să nu uite a săruta sceptrul Țarului!

Prințul, nebănuind nimica, a îndeplinit în tocmă această etichetă, fu însă foarte surprins, mai în urmă, când venind cu mireasa în fața altarului, se pomeni cum că i-se cere a se boteza mai întâi, căci numai cu această condițiune i-se poate face cununia. La opunerea sa la botez i-se spuse cum că prin sărutarea sceptrului țarilor prima sosire, dănsul a declarat după datinele rusești, supunere neclintită la toate datorințele împăratului. La aflarea acestora, prințul Valdemar fiind tare supărat, se grăbi a părăsi biserică împreună cu însoțitorii săi, și a se duce pentru a-și face pregătirile de plecare din Moscova. Când era gata de plecare se pomeni atât prințul, cât și întreaga suită că sunt opriți, și în urma opunerii, sunt cu toții legați și duși la închisoare.

În zadar a încercat regele Christian al IV-lea al Danemarcei ca prin rugăciuni și amenințări să poată obține dela țar liberarea fiului său și a suitei lui.

Prințul Valdemar al Danemarcei a trebuit să stea închis până în anul 1645, când, murind țarul Mihail Feodorovici, urmașul său Alexe Mihailovici l-a liberat din închisoare, permițându-i în același timp a se reîntoarce în țara lui.

Petrecere.

Tinerimea Academică Română din ținutul Năsăudului vă invită cu tot respectul la Petrecerea de dans, ce o va aranja în Năsăud, la 1 Septembrie st. n. 1904, în sala de gimnastică dela gimnasiu. Inceputul la 8 ore seara. Prețul de intrare de persoană 2 cor. (în familie 1 cor. 40.) Venitul curat e destinat pentru „Masa studenților dela gimnaziul din Năsăud”.

— Invitare la petrecerea împreună cu joc ce se va aranja în curtea bisericii gr.-or. române din Elisabetinul-Timișorii din partea Comitetului parochial — cu cooperarea Corului vocal român din loc Duminecă 15/28 August a. c. din incidentul serbării Hramului (Ruga) bisericii, începutul la 5 ore d. amiază. Prețul de intrare: de persoană 1 cor., de familie (trei persoane) 1 cor. Venitul curat e destinat pentru acoperirea lipselor bisericesti-școlare. Suprasolvirile se primesc cu mulțumită și se vor evita în publicitate. Pentru comitetul parochial: Gavriil Selagianu, paroch, preș. comit. Adam Toth, episcop bis.

INSERTIUNI și RECLAME.

CIOBAN și NADRA

măestru zidar diplomat.

A R A D, Deák Ferencz-utca 34 sz.

Avem onoare a aduce la cunoștința p. t. public ziditor, că sub firma de mai sus am deschis

un birou de zidire

Primim tot felul de lucrări de zidit și anume: zidiri noi, transformări de zidiri vechi, construirea de frontispicii cu materie ori fără materie atât în loc cât și în provincie, pentru garanță de 3 ani.

Primim construirea de planuri, faceri de buget pentru prețuri foarte ieftine.

299

Cu toată stima:

CIOBAN și NADRA.

Primul
și singurul institut de
specialitate p. spălarea
și curățirea rufelor
306 al lui
Bettelheim K.
ARAD, Aulich Lajos-u. 2.
Nr. Telefonului 184.

Editor-proprietar: George Nichin
Redactor responsabil: Ioan Russu-Șirlianu.

Cel mai preferit, mai bun mijloc de colorare a părului e

MELANOGENE

in culoare neagră și brună.

Cu preparatul acesta escelent și nevinovat, păr barbă, mustăți în cinci minute se pot colora în negru ori brunet. Culoarea e constantă și nu se poate osebi de culoarea naturală, nici cu săpun, nici apă caldă, nu se șterge și nu murdărește.

E nesticăcios și modul de folosire foarte simplu.

Prețul 2 cor. 80 fl.

244

Orî-ce păr cărunt își recapătă culoarea naturală prin folosirea preparatului

Hair Regenerator alui Földes

Acesta nu e farbă, ci un preparat care redă frumuseța naturală a părului. Astfel părul blond devine iar blond, cel brun-brun, cel negru-negru. Prețul 2 cor.

Pentru a face părul blond.

Preparatul acesta, în câteva minute putem prefăce orî-ce păr în culoare atât de plăcută, aurie, în culoarea căneșii, ori cenușie, ori în vre-o altă culoare blondă, fără a ataca părul. — Prețul! sticlă mică 1 cor., sticlă mare 2 cor. Rugăm a fi cu atenție la marcă.

G. FÖLDES KELEMEN

FARMACIA ȘI LABORATORIUL CHIMIC, ARAD.

Telefon Nr. 111.

Ocasiune excepțională!

Din cauza zidirei și câștigării de local, vin-dem pentru prețuri originale de fabrică:

Servicii de prânz, de cafea, de ceai și de mocca. Ceasce de cafea, ceai și de mocca în sute de feluri. Farfurii, tot felul de etaloane (blide) și ștelage pentru fructe și aluaturi.

SERVICII DE ȘTICLA fabricate excelente din țeară și din străinătate. ȘTICLE, PAHARE, FĂRFURII DE ȘTICLA dela cele mai simple până la cele mai fine.

SERVICII Pentru LICORURI, VIN, ȘI BERE colorate ori din sticlă de cristal. Obiect de lux și folosire de alpacca și argint de China, execuțiunea cea mai modernă.

Obiecte de lux, vase, figuri etc. din porțelan fin, maiolica și fayence. — Vase de nichel, mărfuri de metal, articol pentru arangiarea de culine. —

Tasuri pentru servirea de licor, și altele din lemn, sticlă și metal. Recuizite de mâncare din alpacca, ori argintate ori nickelizate, fabricate din țeară.

Lămpi: Pentru saloane, dormitor, refectorii, biurouri, pentru apartamente de biliard și cabinete de lectură: Pentru restaurante, localuri de grădini și buline. Cu luminare electrică, de gaz, acetylen, petrol ori spirit

Ocasiune binevenită dar foarte scurtă pentru cumpărarea de trusouri, și alte lucruri pentru arangiarea de locuințe, ville, verande și locuințe de câmp.

808

Gebhart J. és Fia.

ARAD, Andrassy-tér 16 szám.

Fondat la 1850 Nr. Telefon. de stat și com. 219.

Comande din provincie se esecută prompt și la moment. Izvor potrivit pentru revinzători, uiegari, măsari și restaurante.

— Intreprindere de sticlărie. —

TIPOGRAFIA

„TRIBUNA“

ARAD, Strada Deák Ferencz Nr. 20.

Fiind arangiată din nou, bogat, cu literele cele mai moderne și cu rotațiune modernă, primește spre executare orî-ce lucrare ce se ține de arta tipografică.

Broșuri, opuri, manuale, tabelării în orî-ce mărime, registre pentru bănci, invitări la petreceri și cununii, plicuri, cap de scrisori, anunțuri funebre, cărți de vizită, etc. etc.

⊙ ⊙ Executat cu gust fin, la timp și punctual, după sistemul cel mai nou. ⊙ ⊙

Cerem și pe această cale binevoitorul sprigin al publicului românesc întru cât ar avea vr'o lucrare din cele mai sus înșirate a trimite spre executare și a ne recomanda în cerc cât mai larg tipografia noastră.

Având în vedere și sacrificiile mari ce le pretinde ziarul nostru național, credem că va afla mai iute răsunset acest anunț al nostru.

Telefon Nr. 502.

BANI!

Pe lângă modurile de plată de mai jos, prin intervenția biroului nostru se pot săpa împrumuturi ipotecare replătibile în anuități, pe posesiuni fonciare, case în orașe, mai departe credit personal preoților, ofițerilor, funcționarilor de stat și particulari, comercianților, industriașilor și pensionaților pe lângă replătire în 5-20 ani, cu garanți ori fără garanți, în cel mai scurt timp și pe lângă cea mai perfectă discrețiune. Remunerația noastră modestă numai după ajungerea scopului, decursiv va fi plătită. Documentele necesare cancelaria noastră le câștigă pe propriile ei spese, cari apese vor fi plătite asemenea decursiv.

A) Favorurile estra ordinare mai noi a împrumuturilor câștigate prin intervenția noastră:

1. Informațiile sunt ieftine. 271
2. Detrageri puține.
3. Depurările să descriu anual din datorie și interesele vin socotite numai după sumele reduse și interesele și capitalul se poate depura laolaltă.
4. După întârziere motivată de plătire, amendă nu se plătește.
5. La dorință după rate vine încasatorul acasă, ori se pot plăti prin cheque postal nefrancat.

B) Favorurile extraordinare a împrumuturilor noastre cu depurare pe quartale:

1. Sunt foarte ieftine, pentru-că suma plătită la cuartal se detrage imediat din datorie și debitorul totdeauna plătește după starea faptică a datoriei interesele.
2. Cvotele aduceau un venit de regulă de 8% și dividendă în urma circulației uriașe se mai poate urca an de an; asemenea anual se escotează.
3. Cvotele pe lângă abdicere prealabilă se rescumpără în suma lor totală.
4. Un astfel de împrumut se achită cel mult în 2¹/₂ ani, după care ori-ce obligament de plată înceată.

C) Favorurile extraordinare a împrumuturilor noastre ipotecare:

Depurare de 15 ani	4-75%	După mărimea sumei împrumutate.	Depurare de 40 ani	3-15%	După mărimea sumei împrumutate.
„ „ 22 „	4-0%		„ „ 46 „	2-96%	
„ „ 30 „	3-75%		„ „ 50 „	2-85%	
„ „ 32 „	3-50%		„ „ 60 „	2-65%	
„ „ 33 „	3-30%		„ „ 65 „	2-33%	
„ „ 35 „	3-25%		„ „ 70 „	2-30%	

În plăți se cuprinde nu numai interesele și spesele, de administrare ci și depurarea din capital.

— Biuro aradan de informațiuni. —

Posesori KLONDA și SZATMÁRY

ARAD, Strada Salacz Nr. 3.

Apă minerală naturală cu efect vindecător.

Apă acra de Boholt

e recreatoare, curată ca cristalul și cu efect vindecător.

Amestecată cu vin ori sirup dă o beutură plăcută și recreatoare.

0 sticlă mare (2 litre) 26 fileri

0 sticlă mică (1 litru) 18 fileri.

Se poate comanda și furnisa la locuință dela

Hartmann Samu

magazin de ferarie și coloniale

ARAD, Boros Béni-tér I. Telefon Nr. 373

Comandă din provincie se efectuează prompt și echitabil.

311

Apă minerală naturală cu efect vindecător.

Țigle Căramizi

mai departe țigle pentru poduri de case 4 cm. de groase, țigle pentru fântâni, țigle pentru traverse, și ori-ce alte țigle necesare la zidiri se fabrică în cantitate mare la stabilimentele fabricii de țigle și cărămizi dela Micălaca. — Proprietar al firmei

Pollák Sándor

— ARAD, BIUROUL CENTRAL. —

293

ARAD, Haltér Nr. 1. Telef. 206 și 255

Condițiuni favorabile de plătit, prețuri echitabile.

Am onoare a aduce la binevoitoare cunoștință, că am deschis în Arad-Belváros strada Választó Nr. 30 (casa proprie) atelier

de măsurit pentru zidiri și mobile,

unde pregătesc lucrările aparținătoare acestei branșe pe lângă cele mai ieftine prețuri în modul cel mai culant. Primesc lucrări aparținătoare branșei mele, anume lucrări de măsurit la zidiri lucrări ori reparări de mobile după moda cea mai nouă

în modul cel mai bun executate și pe lângă prețurile cele mai ieftine.

Experiențele de mai mulți ani, făcute în fabrica lui *tfj. Ceiler István*, precum și folosirea de lemn uscat și cel mai bun nu adus în poziția aceea plăcută, că în privința asta să satisfac ori-cărei comande. Recomandându-mă spriginului binevoitor al p. t. public,

rămân cu stimă:

Pápay Lajos,

măstru-măsar.

289

Tuschák Vilmos,

argintar.

310

ARAD, Batthányi-utca 23, I em. 8 ajtó.

Primesc ori-ce fel de lucru aparținător acestei branșe pentru prețurile cele mai moderate și pe execuțiunea cea mai bună.